

Framtidsfullmakt och anhörigbehörighet

Möjligt att ersätta godmanskap?

Förutsättning för god man

- Sjukdom
- Psykisk störning
- Försvagat hälsotillstånd
- Liknande förhållande (t.ex. svåra missbruk)

Behöver hjälp med att

- Bevaka sina rättigheter
- Förvalta sin egendom
- Sörja för person

Rätten beslutar om godmanskap

- Om det behövs, principen om minska ingripande åtgärd
- Samtycke krävs, om det inte framgår av läkarintyg eller liknande att den enskildes mening inte kan inhämtas
- Tingsrätten utser god man

Mindre ingripande insatser

- Anhörigas behörighet (föräldrabalkens 17 kap)
- Fullmakt/Framtidsfullmakt
- Insatser via socialförvaltningen t.ex. ledsagare, hemtjänst osv.

Två nya ställföreträdarskap från 1 juli 2017

- Framtidsfullmakter
 - Grundas på fullmakt
 - Lag (2017:310) om framtidsfullmakter
-
- Behörighetsregler för anhöriga
 - Grundas på lag
 - 17 kap. föräldrabalken

Framtidsfullmakt

Utgångspunkten för de nya reglerna – En privaträttslig inriktning

Framtidsfullmakter är ett alternativ till god man och förvaltare och ett komplement till vanliga fullmakter

Innebörden av en framtidsfullmakt

En fullmakt mellan fysiska personer som gäller

- om fullmaktsgivaren p.g.a. sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller något liknande förhållande
- varaktigt och i huvudsak inte längre har förmåga att ha hand om de angelägenheter som i fullmakten omfattar

I stort sett samma omfattning som godmanskap

Upprättande, ändring och återkallelse

- När man är myndig och beslutsförmögen
- Formkrav, skriftlig samt vittnen
- Ska framgå
 - att det är en framtidsfullmakt
 - vem som är fullmaktshavare
 - fullmaktens omfattning
 - övriga villkor (t.ex. gåvor, arvode, domstolsprövning, granskare)
- Återkallas av fullmaktsgivare och ev. av granskare
- Ingen registrering

Ikraftträdande

- Huvudregel: Fullmaktshavaren avgör ikraftträdandet
- Ingen registrering men underrättelse om ikraftträdande sker av fullmaktshavaren
- Möjlighet till domstolsprövning
- Läkarintyg inhämtas endast vid domstolsprövning, notera förordning (2017:486)

Fullmaktshavarens uppdrag

- Lojalitets- och samrådspplikt
- Gåvor förutsätter stöd i framtidsfullmakten men ok lämna personliga presenter
- Arvode förutsätter stöd i framtidsfullmakten
- Syslomanareglerna i 18 kap. handelsbalken
- Skadeståndsskyldighet

Uppdraget är personligt och får inte lämna vidare. Två undantag

- Tillfälligt förhinder, vidarefullmakt till en fysisk person för att sköta den dagliga livsföringen
- Behov av hjälp i en särskild fråga, vidarefullmakt ok. En ekonomisk fråga får lämna till vissa juridiska personer, t.ex. bank

Granskning

- Fullmaktsgivare får utse granskare och bör då lämna anvisningar för granskningen
- Saknas granskare har make/sambo och närmaste släktingarna rätt till redovisning en gång per år
- Överförmyndaren får granska men har ingen regelbunden tillsyn

Framtidsfullmakt i några särskilda situationer

- Framtidsfullmakt saknar verkan om godmanskap eller förvaltarskap anordnas
- Om fullmaktsgivaren dör gäller framtidsfullmakten, men förvaltningen ska överlämnas till dödsboet

Behörighetsregler för anhöriga

Behörighetens innebörd

- Behörigheten gäller om det är uppenbart att den enskilde p.g.a. sjukdom etc. inte längre har förmåga att ha hand om sina ekonomiska angelägenheter
- Behörigheten är begränsad till ordinära rättshandlingar med anknytning till den dagliga livsföringen
- Anhörig bedömer om behörigheten gäller

Tillämpning

- Turordning
 - Make/sambo
 - Barn
 - Barnbarn
 - Föräldrar
 - Syskon
 - Syskonbarn
- Behörigheten faller i händelse av god man/förvaltare eller framtidsfullmakten
- Lojalitetsplikt
- Skadeståndsskyldighet

Kort skriftlig information om framtidsfullmakt och anhörigbehörighet hittar ni på Svensk Bankföreningen, www.swedishbankers.se, och Konsumenternas, www.konsumenternas.se.

Alternativt sök hjälp hos jurist/byrå på stan angående upprättande och rådgivning